

Uddannelsesplan for

NY PRÆST

Folkekirken's integrerede præsteuddannelse

FOLKEKIRKENS
UDDANNELSES- OG VIDENSCENTER

Indholdsfortegnelse

Indledning	4
FUVs overordnede opgave i forhold til præsteuddannelse	4
Folkekirken	4
Præsteuddannelsen.....	4
Opbygningen af pastoralseminarieuddannelsen og den obligatoriske efteruddannelse	5
Pastoralseminarieuddannelsen.....	5
Praktikken.....	6
Logbog og samtaler	6
Den obligatoriske efteruddannelse.....	7
Undervisningsmetoder og evalueringspraksis	7
Fagbeskrivelser	8
Homiletik	9
Hymnologi	10
Kateketik.....	11
Kirkekundskab og ledelse	13
Kirkemusik	15
Liturgik.....	16
Retorik og fremtræden.....	17
Sjælesorg	18
Tale og Sang.....	20
Introduktionsordningen for nyansatte præster i folkekirken	21
Formål.....	21
Introduktionsordningens formelle aktører og deres opgaver	21
Opbygningen af NY PRÆST	23
Introduktionsordningens minimumskrav	25
NY PRÆST indeholder en række minimumskrav for introduktionsordningen:.....	25

Introduktionsplan	25
Bilag.....	29
Vokabular	29
Formalia.....	31

Indledning

Uddannelsesplanen for NY PRÆST – *Folkekirken integrerede præsteuddannelse* er delt op i to hovedområder: I. Den nationale uddannelse og II. Den lokale introduktion.

Første del vedrører uddannelsen på nationalt niveau og beskriver det overordnede formål med folkekirken præsteuddannelse, der indbefatter pastoralseminariet og den obligatoriske efteruddannelse. I forlængelse heraf præsenteres opbygningen af pastoralseminarieuddannelsen og den obligatoriske efteruddannelse, og en beskrivelse af de enkelte fag, der undervises i på pastoralseminariet og den obligatoriske efteruddannelse.

Den anden del har fokus på samspillet mellem FUV og de lokale aktører, når den nye præst begynder i embede. Menighedsrådet har her en afgørende lokal rolle, idet præstens virke forudsætter et godt og tillidsfuldt samvirke i menighedsrådet og et godt samarbejde med de ansatte ved kirken. For at give et overblik over de faglige tiltag og samvirket mellem uddannelse og introduktion anføres et eksempel på en introduktionsplan.

Det samlede efteruddannelses- og introduktionsforløb er berammet til at vare ca. 20 måneder, fra indsættelse i kirken til afsluttende samtale med provst, præst og stiftets uddannelseskonsulent. Herefter tilbydes den nye præst almene efteruddannelses tilbud. Ved behov for specialisering, eksempelvis som funktionspræst, integreres den nye præst dog i netværk allerede ved embedstiltrædelse.

FUVs overordnede opgave i forhold til præsteuddannelse

Folkekirken

Folkekirken Uddannelses- og Videnscenter uddanner præster til den danske folkekirke.

Den danske folkekirke er evangelisk-luthersk og er understøttet af staten, således som det er bestemt i grundloven.

Folkekirken formål er at forkynde evangeliet. Det sker ved gudstjeneste, mission, undervisning, diakoni og sjælesorg. Alle disse opgaver skal varetages med udgangspunkt i, at folkekirken indgår i samtale med den tid og det samfund, som den befinder sig i.

Præsteuddannelsen

Det evangelisk lutherske præsteembede er bestemt af sin funktion. Den forberedende og introducerende præsteuddannelse er en professionsuddannelse, der i lighed med andre professionsuddannelser har fokus på sammenhængen mellem viden, kunnen og anvendelse. Formålet med uddannelsen er at dygtiggøre den enkelte til varetagelse af embedet, hvilket sker gennem undervisning, øvelser og praktik i spændet mellem kvalifikation og kompetence. Præsteuddannelsen baserer sig på et fortløbende samspil mellem erhvervelse af viden, omsætning af denne viden i praksis, herunder indhentning af egen praksiserfaring og refleksion over denne, samt opøvelse af en teologisk og personlig dømmekraft og skønsomhed, der gør det muligt at vurdere, hvilken handling, der kaldes på i den konkrete kontekst. Hertil hører en tydeliggørelse af de konfessionelle rammer for embedets varetagelse, en introduktion til at skulle varetage opgaver for staten i en funktion som embedsmand, samt en fremhævelse af hvilke forpligtelser der følger med, at præsten er født medlem af menighedsrådet.

Den forberedende (pastoralseminarium) og den introducerende undervisning (obligatorisk efteruddannelse) skal sammen med den lokale introduktion og vejledning sikre, at embedets vigtige funktioner og relationer tilgodeses i uddannelsen: som præst i et sogn (kaldet af menigheden) eller for et område, som en del af den evangelisk-lutherske danske folkekirke (kollats fra biskoppen) og som embedsmand (udnævnt af ministeriet).

Undervisningen på pastoralseminarieuddannelsen forudsætter og bygger videre på den teologiske kandidateksamens klassiske teologiske discipliner. Gennem undervisningen opbygges desuden ny praktisk- og pastoralteologisk viden i relation til den begyndende praksis, der hovedsageligt varetages i praktikperioderne.

Det særlige ved den obligatoriske efteruddannelses opfølgning på pastoralseminarieuddannelsen er, at kursisterne nu er i embede og dermed en del af den folkekirkelige organisation. Der kan i højere grad relateres til præsternes egen praksiserfaring, ligesom præsterne får mulighed for at indgå i et fagligt uddannelsesforløb sammen med andre, der også er i færd med at tilegne sig deres første embedserfaringer.

Den obligatoriske efteruddannelse finder sted i et formaliseret samspil mellem FUV som national aktør og stifter, provstier og menighedsråd som regionale og lokale aktører og har som fælles formål at kvalificere – og dermed lette – overgangen mellem at være studerende og ny i eget embede. Koordination og samarbejde mellem stifternes uddannelseskonsulenter og FUV er her af afgørende betydning.

Den ønskede progression og integration i uddannelsen understøttes gennem et formaliseret samtaleforløb fra pastoralseminarium til afslutningen af den obligatoriske efteruddannelse.

Præsten er i henhold til præsteløftet forpligtet på at danne og duelliggøre sig igennem hele sin embedstid, hvilket bl.a. kan finde sted gennem deltagelse i kurser på den almene efteruddannelse. Den almene efteruddannelse tilbyder kurser og netværk, som allerede i den første embedstid kan være relevante for præster i særlige funktioner. Blandt den almene efteruddannelses mange forskelligartede tilbud findes desuden kursusforløb af mere grundlæggende karakter, som vil være oplagte at følge for de nye præster umiddelbart efter deres introduktionsforløb.

Opbygningen af pastoralseminarieuddannelsen og den obligatoriske efteruddannelse

Pastoralseminarieuddannelsen

Forudsætningen for deltagelse i uddannelsen er en teologisk kandidateksamen.

Pastoralseminarieuddannelsen på 19 uger - heraf 14 uger på pastoralseminariet og 5 uger i praktik - indleder det samlede uddannelsesforløb, som en ny præst er forpligtet på at tage del i.

Uddannelsen indebærer præsenspligt og undervisningsugerne består af ca. 6 undervisningslektioner om dagen og indebærer afleveringer i en række fag. Uddannelsen udbydes både i Aarhus og i København. Den studerende vil i løbet af uddannelsen indgå i et formaliseret samtaleforløb, der dels følger op på praktikken (logbogssamtaler), dels følger op på det samlede pastoralseminarieforløb med udblik til evt. kommende ansættelse som præst i folkekirken (den afsluttende embedsafklarende samtale).

Ved uddannelsens afslutning modtager de studerende attest og kan søge embede i folkekirken.

Inden en stilling som præst i folkekirken kan tiltrædes, skal den nyudnævnte præst være kaldet af en menighed og have modtaget kollats og ordination af stiftets biskop.

Biskopperne tilstræber at afholde bispeeksamen ca. 4 uger før ordinationen. Bispeeksamen bør aflægges efter pastoralseminarieuddannelsens færdiggørelse.

Praktikken

Praktikken placeres fordelt i moduler af 2 og 3 uger. Det er pastoralseminariernes studielektorer, der fordeler praktikpladserne, og det tilstræbes, at alle praktikpræster har gennemført FUVs vejlederuddannelse. Der kan være to praktikpræster pr. studerende. Én af disse udpeges i så fald som kontaktpraktikpræst og har ansvaret for kontakten omkring praktikken til både pastoralseminariet og til den studerende. Det er endvidere kontaktpraktikpræsten, der deltager i den afsluttende embedsafklarende samtale.

Praktikken tilrettelægges i henhold til et praktiknotat, som udarbejdes løbende i samarbejde mellem praktikpræsterne og studielektorerne, således at pastoralseminarieuddannelsens undervisning kan tilrettelægges på baggrund af praktikkens erfaringer. Det er et ideal for praktikken, at de studerende i praksis selv prøver så mange præsteopgaver som muligt. Eksempelvis gennemfører praktikanten undervisning, en dåbsamtale, en hel højmesseliturgi, prædiker flere gange og deltager i menighedsrådsmøde.

Praktikken har særligt fokus på det generelle sognepræstearbejde. Der kan dog tilrettelægges kortere forløb hos funktionspræster.

Praktikpræsterne indgår i nært samarbejde med pastoralseminariet og tilbydes kursusdage i faglige emner eller vejledning og supervision.

Logbog og samtaler

Logbogen og logbogssamtalerne har som formål, at den studerende gennem beskrivelse af og refleksion over arbejdsopgaverne i praktikken får en større indsigt i de pastorale opgaver såvel som i egne teologiske tilgange til deres varetagelse.

Logbogen, der føres dagligt i løbet af praktikken, drøftes med praktikpræsterne og inddrages efter praktikken i undervisningen på pastoralseminariet.

Logbogssamtalerne efter praktikken føres mellem den studerende og en lektor (evt. timelærer) enten individuelt eller i grupper.

Den afsluttende embedsafklarende samtale har som formål at identificere den studerendes kommende behov og ønsker om læring og indsigt samt at klargøre den studerendes stilling i forhold til præsteembedet i dets forskellighed.

Samtalen tilrettelægges og ledes af lektor (evt. timelærer) og gennemføres med den enkelte studerende og kontaktpraktikpræsten. Samtalen tager sit udgangspunkt i kompetenceprofilen for præsteembedet og forholder sig til den studerendes skriftlige besvarelser og de til praktikperioden knyttede logbøger.

Samtalen munder ud i en fælles mundtlig konklusion, der identificerer den studerendes udfordringer, fremtidige læringsbehov og prioritering af præstestilling. Logbogen tilhører

efterfølgende kun den studerende. Den studerende kan efter eget valg dele elementer af logbogen med sin kommende mentor m.h.p. den videre faglige udvikling.

Den obligatoriske efteruddannelse

Den forberedende pastorale uddannelse på pastoralseminarieuddannelsen følges op af to obligatoriske efteruddannelseskurser, som afvikles, når præsten har gjort sig nogle konkrete erfaringer som præst og kan bringe disse i spil i en kollegial læring. Kurserne er internatkurser af 4 døgns varighed og afvikles efter ca. 8 måneder (Efteruddannelseskursus A) og efter ca. 18-20 måneder (Efteruddannelseskursus B). Et kursushold sammensættes af præster fra hele landet med samme anciennitet, og det tilstræbes, at kursisten følger det samme hold på begge ugekurser.

Formålet med de to efteruddannelseskurser er at videreføre den pastoralfaglige uddannelse og dannelse til præst, som blev påbegyndt på pastoralseminariet. Endvidere understøttes det livslange læringsforløb, som - ifølge præsteløftet - knytter sig til at være præst i folkekirken.

Ved deltagelse i et internatkursus kommer præsten på afstand af sit daglige virke, og bliver herved bedre i stand til at reflektere over sin embedsførelse og egen dannelse til præst, og kan i samvær med præster i samme situation udveksle tanker, som naturligt knytter sig til at være ny præst.

Kursernes indhold er tilrettelagt i forlængelse af pastoralseminarieuddannelsen og i samspil med den lokale modtagelse og introduktion. Der undervises i alle de pastoralteologiske fag med afsæt i de situationer, som en ny præst bringes i under varetagelsen af sine daglige opgaver og relationer.

Undervisningsmetoder og evalueringspraksis

Uddannelsesplanens fagbeskrivelser angiver undervisningens formål, indhold og omfang for de enkelte fag på henholdsvis pastoralseminarieuddannelsen og den obligatoriske efteruddannelse. Med denne opdeling tydeliggøres progressionen inden for de enkelte fagområder mellem de to uddannelsesforløb.

Undervisningen kan inden for de angivne rammer tilrettelægges efter undervisernes valg, hvad angår tværfaglighed, konfrontationstimer og skrive-timer, gruppearbejde og holdsamtaler. Respons på skriftligt arbejde kan desuden tilrettelægges f.eks. som gruppedrøftelser med lærer eller som skriftlig respons.

Evalueringen af NY PRÆST foregår løbende i forbindelse med afslutningen af de enkelte uddannelses- og kursusdele. Fagbeskrivelserne skal læses i sammenhæng med kompetenceprofilen for præsteembedet, og begge indgår som målepunkter for en evaluering af den samlede uddannelse. Undervisningen på pastoralseminariet evalueres gennem hele semesteret ved hjælp af studieudvalgsmøder, hvor både studerende, lektorer og timelærere er repræsenterede. Der foretages skriftlig evaluering efter afslutning af såvel pastoralseminarieuddannelsen som de enkelte ugekurser på den obligatoriske efteruddannelse.

Fagbeskrivelser

Fagbeskrivelserne angiver fagenes indhold for både pastoralseminarieuddannelsen og den obligatoriske efteruddannelse.

I fagbeskrivelserne er de grundlæggende temaer og områder anført, som hører ind under det enkelte fag, og der er frihed til at inddrage andre relevante emner.

Præsteuddannelsen er en professionsuddannelse, hvor faglighed tilegnes med henblik på det konkrete embede, der udfoldes relationelt og situativt. Fagbeskrivelserne skal derfor læses i sammenhæng med kompetenceprofilen for præsteembedet.

Formålet med undervisningen er udviklingen af den personlige dannelse og kunnen, som skal sætte den kommende eller nye præst i stand til at udøve teologisk og personlig skønsomhed og dømmekraft.

Homiletik

FAGETS FORMÅL

Med henblik på præstens virke i folkekirken er det undervisningens formål, at de kommende og nye præster opnår fortrolighed med:

- Prædikenens og lejlighedstalens begrundelse, indhold og udformning
- Refleksion over praksis med henblik på at udvikle egne prædikener og taler
- Prædikenens kontekstualitet

FAGETS INDHOLD

PASTORALSEMINARIEUDDANNELSEN

Hvad er en prædiken?

- Introduktion til homiletikkens principielle spørgsmål
- Metodisk læsning af historiske, nutidige og egne prædikener

Hvordan forberedes en prædiken?

- Indføring i eksegese med henblik på prædikener
- Introduktion til kirkeåret og dets perikoper
- Indføring i metodisk prædikenforberedelse
- Forståelse for retorikken som homiletisk hjælpedisciplin

Hvordan holdes og høres en prædiken?

- Præsten som prædikant. Embedsforståelse og teologi
- Prædikenens gudstjenestelige og kulturelle kontekst

Lejlighedstaler

- Dåbstale, konfirmationstale, vielsestale og begravelsestale

DEN OBLIGATORISKE EFTERUDDANNELSE

Prædikenanalyse

- Metodisk refleksion over egne prædikener og taler

Prædikener ved tematiske gudstjenester og gudstjenester ved særlige anledninger

- Tekst og kontekst. Tekstvalg og homiletiske udfordringer ved særlige gudstjenester og kasualier

FAGETS OMFANG

Svarende til ca. 70 skemalagte lektioner fordelt med 54 lektioner på pastoralseminarieuddannelsen og 6 skriftlige afleveringer, samt 16 lektioner på den obligatoriske efteruddannelse

Hymnologi

FAGETS FORMÅL

Med henblik på præstens virke i folkekirken er det undervisningens formål, at de kommende og nye præster opnår fortrolighed med:

- Salmevalg til gudstjenester og kirkelige handlinger
- Den danske salmesangstradition samt nyskrevne salmer
- Salmens brug og relevans i gudstjenestelige sammenhænge

FAGETS INDHOLD

PASTORALSEMINARIEUDDANNELSEN

Introduktion til Den Danske Salmebog og de for tiden udbredte salmebogstillæg

- Opbygning og registre

Principper for og hjælpemidler til valg af salmer

- Salmen i det liturgiske forløb, præsentation af hjælpemidler, diverse oversigter
- Salmevalg til ordinære gudstjenester og særgudstjenester samt kirkelige handlinger

Salmesangens funktion ved gudstjenester og kirkelige handlinger

- Tradition, kommunikation, kontekst, relevans

Forskellige perioders og salmedigteres teologi og billedsprog

- Ud fra eksempler på endnu udbredte salmer
- Fra reformationstid til nutid

Salmen som genre

- Tekst, teologi, poesi, melodi

DEN OBLIGATORISKE EFTERUDDANNELSE

- Salmerne og deres brug i de forskellige pastorale funktioner

FAGETS OMFANG

Svarende til ca. 25 skemalagte lektioner, fordelt med 24 lektioner på pastoralseminarieuddannelsen og 1 aflevering, samt 1 lektion på den obligatoriske efteruddannelse

Kateketik

FAGETS FORMÅL

Med henblik på præstens virke i folkekirken er det undervisningens formål, at de kommende og nye præster opnår fortrolighed med:

- Egen teologisk identitet set i sammenhæng med de pastorale undervisningsopgaver
- Grundlæggende didaktiske begreber, undervisningsmetoder og –hjælpemidler og deres anvendelse
- Refleksion over praksis for at udvikle egen pædagogisk bevidsthed

FAGETS INDHOLD

PASTORALSEMINARIEUDDANNELSEN

Hvad skal kirken undervise i, hvorfor og hvordan?

- Den undervisende kirke. Anordning, konventioner og vejledninger. Den kirkelige undervisnings mål og indhold
- Præsten som underviser

Kulturel, sociologisk og udviklingspsykologisk bevidsthed

- Modernitet og bevidsthedskultur. Folkekirken i samfundet
- Udviklings- og perceptionspsykologi

Grundlæggende didaktik og metode og klasserumsledelse

- Almenpædagogik, didaktik, form og metode. Metodeværksteder
- Elementarisering
- Klasserumsledelse

Den kirkelige undervisning

- Konfirmationsforberedelse. Børnekonfirmandundervisning
- Samarbejde mellem kirke og skole Unge og kirken. Kirkelig voksenundervisning

Udarbejdelse af undervisningsforløb

- Didaktik i praksis. Procesforløb Modulundervisning
- Lektionsforløb og årsplaner

Praksis og refleksion over praksis

- Udarbejdelse af undervisningslektioner til praktik. Praktikundervisning. Refleksion, erfaringsbearbejdelse og perspektivering på praksis

Kendskab til specialpædagogik

- Teologi og menneskesyn
- Voksne, børn og unge med nedsat psykisk og fysisk funktionsevne
- Inklusion

Kendskab til skole-kirke-samarbejde

- Ikke-forkyndende, værdibaseret undervisning på skolens præmisser. Didaktik og metode. projektundervisning. Folkekirkens Skoletjenester

DEN OBLIGATORISK EFTERUDDANNELSE

- Det undervisningsmæssige aspekt af de forskellige pastorale funktioner
- Elementarisering i relation til voksenpædagogik og eksistensamtaler
- Almen pædagogik, didaktik, form og metode

FAGETS OMFANG

Svarende til ca. 55 skemalagte lektioner, heraf 50 lektioner samt 1 aflevering på pastoralseminarieuddannelsen og 5 lektioner på den obligatoriske efteruddannelse

Kirkekundskab og ledelse

FAGETS FORMÅL

Med henblik på præstens virke i folkekirken er det undervisningens formål, at de kommende og nye præster opnår fortrolighed med:

- Folkekirken som konfessionel og samfundsmæssig institution
- Den folkekirkelige organisation og dens lovgivning
- Præsteembedets indhold og funktioner
- Udvikling af embede og sogn gennem samarbejde og faglig refleksion
- Samvirke med menighedsråd og ansatte

FAGETS INDHOLD

PASTORALSEMINARIEUDDANNELSEN

Folkekirke og samfund

- Folkekirken som offentlig forvaltningsmyndighed. Medlemsloven, Lov om kirkers brug, begravelses- og vielseslovgivning
- Folkekirkens rolle i samfundet. Samarbejdsrelationer med institutioner og organisationer.
- Diakoni
- Mødet med andre religioner og trosformer
- Medier

Folkekirkens struktur

- Folkekirkens organisatoriske opbygning
- Ledelse i folkekirken, herunder tilsyn
- Folkekirkens økonomi

Embedssyn og præsterolle

- Embedsteologi, herunder Confessio Augustana art. 5 og 14, præste- og ordinationsløfte, præstespejl, kompetenceprofil og kollats
- Præstens roller, herunder præsten som medlem af menighedsrådet og præsten som offentlig myndighed.
- Præstens ledelsesansvar
- Kollegialitet

Præst, sogn og menighedsråd

- Ansøgningsprocedure og ansættelseslovgivning
- Møder, mødekultur og beslutningsprocesser
- Sogneanalyse
- Den lokale økonomi, herunder arbejdet med målsætninger Samarbejde og samvirke med personale og frivillige
- Arbejdsmiljø

DEN OBLIGATORISKE EFTERUDDANNELSE

- Faglig ledelse og samvirke med menighedsråd; embedsforståelse
- Menighedsrådets særlige ledelsesfunktioner
- Kollegialitet og fagligt samarbejde, konfliktforståelse og arbejdsmiljø
- Menighedsudvikling og frivillighed
- Diakoni.

FAGETS SAMLEDE OMFANG

Svarende til ca. 75 skemalagte lektioner, fordelt med 55 lektioner på pastoralseminarieuddannelsen og 1 aflevering, samt 20 lektioner på den obligatoriske efteruddannelse

Kirkemusik

FAGETS FORMÅL

Med henblik på præstens virke i folkekirken er det undervisningens formål, at de kommende og nye præster opnår fortrolighed med:

- Musikkens karakter som kommunikationsform i gudstjenesten
- Melodivalg til gudstjenestens salmer
- Tilrettelæggelse af og samarbejde om (musik)gudstjenester
- Gudstjenestens liturgiske musik (messesang) med henblik på at anvende den i gudstjenesten (valgfrit)

FAGETS INDHOLD

PASTORALSEMINARIEUDDANNELSEN

Salmemelodierne

- Melodihistorie, eksempler fra salmebogens melodistof
- Forholdet mellem melodi og tekst ud fra eksempler på melodivalg til konkrete salmer

Gudstjenestens musik

- Instrumental musik og kormusik samt salmeforspil og –ledsagelse
- Gudstjenestens musik i samspil med gudstjenestens teologiske indhold

Gudstjenestens musikalske dialog mellem præst, kirkemusiker og menighed

Kirkemusikhistorie

- Kirkemusikhistorisk gennemgang med genrer og stilarter
- Kirkemusikkens grænseflader i dag

Liturgisk musik og messesang

- Introduktion, redegørelse og berettigelse
- Praktiske øvelser i messesang (valgfrit)

Kirkemusikeren

- Indføring i kirkemusikerens arbejdsformer og kompetencer
- Muligheder for hymnologisk-musikalsk tilrettelæggelse af gudstjenesten i samarbejde med præsten

DEN OBLIGATORISKE EFTERUDDANNELSE

- Kirkemusikalske muligheder ved særlige gudstjenester og casualier
- Nyere kirkemusikalske former, også i nyskrevne salmer

FAGETS OMFANG

Svarende til ca. 20 skemalagte lektioner fordelt på 18 lektioner på Pastorseminarieuddannelsen og 2 på Den obligatoriske efteruddannelse

Liturgik

FAGETS FORMÅL

Med henblik på præstens virke i folkekirken er det undervisningens formål, at de kommende og nye præster opnår fortrolighed med:

- Liturgens rolle og funktion, herunder tilrettelæggelse og gennemførelse af gudstjenester og kirkelige handlinger i folkekirken
- Liturgisk tradition og ritualteori
- Refleksion over liturgisk praksis med henblik på dygtiggørelse, fordybelse, udvikling og begrundelser for og afvejninger af liturgiske valg
- Samarbejde om udviklingen af liturgiske forløb

FAGETS INDHOLD

PASTORALSEMINARIEUDDANNELSEN

Introduktion til folkekirkens gudstjenesteordning

- Folkekirkens liturgiske bøger. Højmessevejledning og højmesseritual. Liturgens rolle

Gudstjenesten

- Gudstjenesteteologi og - teori. Gudstjenestens historie og fornyelse. Kirkeåret
- Gudstjenesteforberedelse og – gennemførelse

Liturgik og fremtrædelse

- Mundtlighed, gestik, nonverbal kommunikation, samspil mellem krop og rum
- Retorik

Sakramenter

- Dåb og nadver: Ritualer, sakramentsteologi og liturgiske øvelser

Kasualier

- Vielse og begravelse: Ritualer, teologi og liturgiske øvelser

Lejlighedsgudstjenester

- Liturgisk frihed og liturgiske valg.
- Dåbsgudstjeneste
- Plejehjemsgudstjeneste, konfirmations- og børnegudstjeneste, andre gudstjenesteformer

DEN OBLIGATORISKE EFTERUDDANNELSE

- Samarbejde om gudstjenesternes og de kirkelige handlingers form og kvalitet
- Liturgier uden for kirkerummet
- Etablering af liturgisk rum og struktur
- Andre kirkelige praksisformer

FAGETS SAMLEDE OMFANG

Svarende til ca. 95 skemalagte lektioner, fordelt med 88 lektioner og 1 skriftlig aflevering på pastoralseminarieuddannelsen og 7 lektioner på den obligatoriske efteruddannelse

Retorik og fremtræden

FAGETS FORMÅL

Med henblik på præstens virke i folkekirken er det undervisningens formål, at de kommende og nye præster opnår fortrolighed med:

- Mundtlige fremstillingsformer, som præsten benytter som liturg, som forkynder og som underviser
- At kunne træffe velbegrundede retoriske valg i forbindelse med fremførelse af gudstjenestens tekster med kendskab til teksternes genrer, indhold og stiltræk
- Egne styrker og muligheder i forbindelse med mundtlig fremtræden
- At give og modtage konstruktiv feedback på fremtræden med afsæt i retoriske grundbegreber

FAGETS INDHOLD

PASTORALSEMINARIEUDDANNELSEN

Fremtræden

- Mundtlighedskriterier, oplæsning som hermeneutisk handling
- Genrebevidsthed og kropssprog

Bunden mundtlig fremstilling

- Fremførelse af kirkeårets tekster, liturgiske led og bøn

Retoriske grundbegreber

- Kommunikationssituationens konstituentter, retoriske forarbejdningsfaser, argumentmodellen, appelformer
- Sproglige og fortælle tekniske virkemidler

Fri mundtlig fremstilling

- Fremførelse af taler, fortællinger og undervisningsoplæg

FAGETS OMFANG

Svarende til ca. 25 skemalagte lektioner på pastoralseminarieuddannelsen

Sjælesorg

FAGETS FORMÅL

Med henblik på præstens virke i folkekirken er det undervisningens formål, at de kommende og nye præster opnår fortrolighed med:

- Sjælesorg som integreret del af præstens embede
- Sjælesorgens historiske og systematisk-teologiske forhold og dens praktiske udførelse
- Sjælesorgens teori og praksis i dag
- Personlige og faglige forudsætninger for sjælesorg såvel som åndelig vejledning ved hjælp af samtaler, ritualer og bøn
- Tilgrænsende fagområder, navnlig psykologien, sociologien og psykiatrien
- Refleksion over egen praksis

FAGETS INDHOLD

PASTORALSEMINARIEUDDANNELSE

Introduktion til sjælesorgen

- Sjælesorgens proprium, Gud som forudsætning i det sjælesørgeriske rum
- Sjælesorgens tværfaglighed
- Teologisk antropologi
- Tavshedspligt som sjælesorgens forudsætning

Sjælesorg som samtale

- Indøvelse i sjælesorgssamtalen og samtalens psykologi
- Sjælesorgssamtalen og dens rituelle elementer herunder bøn, velsignelse, bibel- og salmebrug samt skriftemål
- Væsentlige temaer i sjælesorgssamtaler f.eks. skyld, tilgivelse, skam, anerkendelse, magt/afmagt, håbløshed/håb
- Samtaler i anledning af kirkelige handlinger
- Husbesøg

Samtale med tabsramte

- Sorg- og kriseteori, ars moriendi
- Fysiske og psykiske lidelser
- Selvmordsforebyggelse

DEN OBLIGATORISKE EFTERUDDANNELSE

- Introduktion til faglig supervision på de vanskelige samtaler og situationer
- Varetagelse af sjælesorg i grupper; f.eks. sorggrupper
- Sjælesorg og palliation
- Børn og sorg
- Kasualsamtaler
- Hverdagssamtaler

FAGETS OMFANG

Svarende til ca. 65 skemalagte lektioner, fordelt med 52 lektioner på
pastoralseminarieuddannelsen og 13 lektioner på den obligatoriske efteruddannelse

Tale og Sang

FAGETS FORMÅL

Med henblik på præstens virke i folkekirken er det undervisningens formål, at de kommende og nye præster får en øvelsesbaseret introduktion til:

- Udvikling af stemmens bæreevne og personlige udtryk i tale og sangStemmepotentialet i forhold til professionens belastningskrav
- At kunne synge for

FAGETS INDHOLD

PASTORALSEMINAREUDDANNELSEN

Stemmeprøve

- Vurdering af den studerendes stemmefunktion ved tale og sang
- Vurdering af eventuelt behov for undersøgelse hos halslæge

Introduktion

- Stemmens fysiologi, udtryk, akustikhåndtering og stemmehygiejne

Tale – og sangøvelser

- Forholdet mellem krop og stemme
- Bevidsthed om åndedræt og kropsholdning, artikulation, styrke, smidighed, bæreevne
- Intonation, omfang og klang
- Indstuderingsteknik og øvelse i at synge for
- Kirkens tekster, salmer og skønlitterære tekster

FAGETS OMFANG

Svarende til ca. 18 skemalagte taletimer og 7 sangtimer på pastoralseminarieuddannelsen

Svarende til 1 taletime på hold, 3 1/3 individuelle taletimer og 10 sangtimer på hold

Introduktionsordningen for nyansatte præster i folkekirken

Introduktionsdelen af NY PRÆST har en varighed af 18-20 måneder og omfatter alle præster, der første gang ansættes i folkekirken som præst med en ansættelseskvote på 50 procent eller derover.

Formål

Uddannelse og introduktion af nye præster er et fælles folkekirkeligt anliggende for menighed, provsti, stift og FUV. NY PRÆST skal fremme den faglige kvalitet og trivsel for nye præster. Dette sker gennem en individuel og lokalt tilpasset introduktion i samspil med FUVs uddannelsesudbud. Afgørende er her også at menighedsrådet deltager i en forventningsafstemning med den nye præst, samt at en repræsentant for menighedsrådet tager del i en afsluttende afrundingssamtale. Med den koordinerede ordning sikres en vis ensartethed på tværs af stifterne, hvilket fremmer mobilitet og kollegialitet.

Som følge af diversiteten i præsters arbejdsopgaver og vilkår er det vigtigt, at modtagelse, introduktion og efteruddannelse tilpasses den enkelte. Introduktionsordningen giver mulighed for, at præsten kan fortsætte det læringsforløb, som blev påbegyndt på pastoralseminarieuddannelsen, men nu tilpasset de reelle daglige arbejdsopgaver og vilkår. Det samlede introduktionsforløb NY PRÆST består af et formaliseret og koordineret samarbejde mellem det nationale, det regionale og det lokale niveau, med henholdsvis biskop, provst, stiftets uddannelseskonsulent, mentor(er), menighedsråd/institution og FUV som de primære aktører. Koordineringen af indsatserne finder sted i et tæt samarbejde mellem stifternes uddannelseskonsulenter og FUVs studielektor for introduktion og obligatorisk efteruddannelse.

Introduktionsordningens formelle aktører og deres opgaver

Uddannelseskonsulenten i det enkelte stift har i et tæt samarbejde med biskop, provst, mentorer og menighedsråd ansvaret for, at præsten følger introduktionsordningen. FUV indkalder uddannelseskonsulenter til to til tre årlige møder, hvor man drøfter uddannelsesbehov og udbud. På den måde sikres et nært samarbejde imellem stifterne og et frem- og tilbageløb mellem de lokale aktører i folkekirken og FUV i drøftelser omkring uddannelsesbehov og kvaliteten af uddannelsen.

Biskop og provst har ledelses- og instruktionsbeføjelse i forhold til præsten. Ledelsesbeføjelse kan ikke entydigt adskilles fra uddannelsesbeføjelserne, men for at gøre det tydeligt for alle aktører, og ikke mindst for den nye præst, bør det altid præciseres, hvordan der skelnes mellem ledelse og uddannelse. Stiftets uddannelseskonsulent har, ligesom FUV, alene uddannelses- og koordinationsbeføjelser, mens mentorer og øvrige kollegaer har en vejledningsopgave.

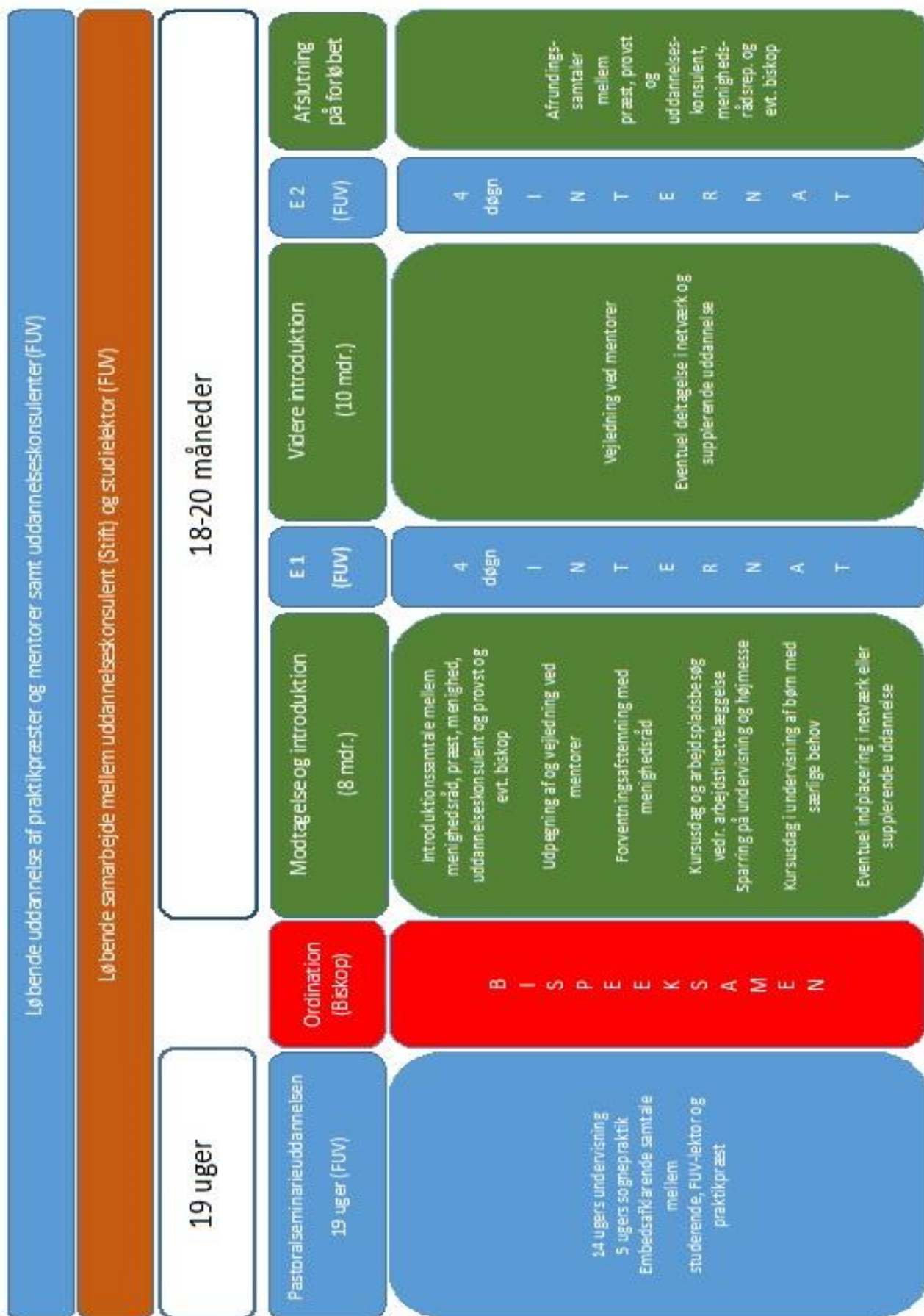
Vigtige aktører i modtagelsen er desuden tillidsmænd og arbejdsmiljørepræsentanter til sikring og varetagelse af arbejdsmiljø og aftalestof.

De, der har kaldet præsten, forventes sammen med øvrigt ansatte – såvel eventuelle præstekolleger som kolleger af anden faglighed – at modtage præsten og indgå i et godt samarbejde samt altid at stå til rådighed med hjælp og rådgivning. Der kan eventuel udpeges en person i menighedsrådet med særligt ansvar for dette, f.eks. kontaktperson eller menighedsrådsformand. Derudover vil der altid være en lang række nøglepersoner, som har stor

betydning for præstens tilrettelæggelse og udførelse af arbejdet. Det gælder til eksempel ledere af frivilligt arbejde, samarbejdspartnere fra skole- og plejehjemsledelse, bedemænd, repræsentanter for lokale medier og ikke mindst menigheden i sin helhed. Disse samarbejdspartnere indgår i introduktionsarbejdet, men er ikke formelle aktører.

Studielektor for introduktion og obligatorisk efteruddannelse hos FUV har ansvar for at tilrettelægge undervisnings- og mødedage for og med uddannelseskonsulenterne, endagskursus i arbejdsplanlægning samt de to efteruddannelseskurser, som præsten er pligtig til at deltage i. Studielektor indgår desuden i et tæt og løbende samarbejde med uddannelseskonsulenterne omkring indplacering af præster i netværk og rekvirering af særlige kursusudbud.

Opbygningen af NY PRÆST

NY PRÆST indeholder en række minimumsforpligtelser for de enkelte aktører (jf. skema nedenfor), men derudover kan stiftet supplere ordningen alt efter stiftets modtagelsesstrategi, præstens stillingstype, regionale samt lokale ressourcer og ikke mindst den enkelte præsts kompetencer og behov. Det udvidede skema understøtter i endnu højere grad det teologiske, faglige og ledelsesmæssige samvirke, som den nye præst indgår i – og bør derfor være målet for udarbejdelsen af en introduktionsplan.

Introduktionsforløbet indledes med en såkaldt introduktionssamtale. Provsten er ansvarlig for indkaldelse, og i samtalen deltager provsten, stiftets uddannelseskonsulent, præsten og evt. biskoppen. Præsten præsenteres for ordningens indhold, og stiftets uddannelseskonsulent udpeger med hjælp fra provsten (og evt. biskoppen – afhængig af stiftets praksis) en mentor blandt præstekollegaerne. Hvis præsten har en hel eller delvis funktionspræstestilling (f.eks. som gymnasiepræst, arresthuspræst eller præst for hørehæmmede), vil uddannelseskonsulenten endvidere i samarbejde med FUV sørge for, at præsten også får en mentor til denne del af arbejdet. Ligeledes kan præsten knyttes til et af de landsdækkende faglige netværk, som FUV faciliterer. Uddannelseskonsulenten har ansvaret for, at præsten modtager relevant uddannelse, der relaterer til funktionspræstearbejdet. FUV kan i det omfang uddannelsesønskerne ligger indenfor FUVs område bidrage hertil. Uddannelseskonsulenten har løbende ansvaret for kontakten til mentorer og koordinationen med FUV.

I forlængelse af introduktionssamtalen udarbejder uddannelseskonsulenten i samarbejde med provsten en kronologisk introduktionsplan (jf. nærmere nedenfor), og provsten faciliterer (evt. ved hjælp af uddannelseskonsulent) forventningsafstemning mellem præst og menighedsråd/institution og evt. biskoppen. Ud over den løbende vejledning fra mentorer indeholder introduktionsforløbet en række obligatoriske undervisningsdage på henholdsvis regionalt og nationalt niveau under ledelse af FUV. Efter ca. et halvt års ansættelse vil præsten blive indkaldt til en kursusdag i arbejdstilrettelæggelse og uddannelseskonsulenten vil lokalt følge op på dagen ved besøg på arbejdspladsen. Efter minimum 2 måneders ansættelse og senest indenfor et års ansættelse vil præsten blive indkaldt til et dagskursus vedrørende undervisning af børn og unge med særlige behov. Efter ca. 8 måneders ansættelse deltager præsten i sit første obligatoriske efteruddannelseskursus, som er et internat af 4 døgn's varighed. Efter ca. 18-20 måneders ansættelse indkaldes præsten til det andet og sidste efteruddannelseskursus.

Endelig indeholder introduktionsforløbet en obligatorisk sparring mellem præsten og en af stiftet udpeget resourceperson omkring konfirmandundervisning, gudstjeneste og prædiken. (Funktionen kan for eksempel varetages af en stiftskonsulent inden for det pågældende område, uddannelseskonsulenten selv eller en mentor). Dette sker i form af overværelse af såvel en undervisningssituation som en højmesse med efterfølgende respons og samtale. Hele introduktionsforløbet afsluttes med, at provsten indkalder til en afrundingssamtale mellem provst, uddannelseskonsulent, præst og evt. biskop. Her evalueres introduktionsforløbet, og præsten præsenterer sine kommende uddannelsesbehov, som kan finde sted enten i FUV-regi eller i anden sammenhæng. Der skal endvidere finde en opfølgende samtale sted mellem provst, præst, en repræsentant for menighedsrådet og evt. biskoppen ved uddannelses- og introduktionsforløbets afslutning.

Introduktionsordningens minimumskrav

NY PRÆST indeholder en række minimumskrav for introduktionsordningen:

- Introduktionssamtale med udpegning af mentorer og udarbejdelse af introduktionsplan ved ansættelsen (i nogle stifter er praksis at mentor er udpeget tidligere i ansættelsesforløbet).
- Forventningsafstemning med menighedsrådet
- Deltagelse i en kursusdag vedrørende undervisning af børn og unge med særlige behov, som udbydes af FUV fire gange om året
- Deltagelse i kursusdag om arbejdstilrettelæggelse, som udbydes af FUV
- Møder mellem præst og mentor samt mulighed for løbende vejledning
- Besøg og sparring i forbindelse med undervisning og højmesse
- Deltagelse i provstikonventer
- Deltagelse i FUVs to efteruddannelseskurser
- Opfølgende besøg af uddannelseskonsulent på arbejdspladsen efter kursusdag i arbejdstilrettelæggelse
- Afrundingssamtaler efter 18-20 måneder

Herudover gør vi opmærksom på, at det er obligatorisk for alle nyansatte præster at deltage i:

- Kursus i elektronisk kirkebogsføring (PERSON)
- Stiftsbaseret kursus for alle nyansatte i folkekirken på tværs af faggrupper

Introduktionsplan

Ved ansættelsen har uddannelseskonsulenten ansvaret for, at der tilrettelægges og koordineres et samlet introduktionsforløb gennem udarbejdelsen af en introduktionsplan.

Planen sikrer, at alle minimumskravene er opfyldt og synliggør både for præst, menighed og foresatte i hvilket omfang og hvornår, der skal afsættes tid til præstens deltagelse i introduktionsforløbet. Introduktionsplanen justeres løbende efter behov og altid ved skift i præstens ansættelsesforhold, ved sygdom eller evt. orlov.

Skematisk opstillet vil minimumsforpligtelserne se ud som nedenstående. For at lette overskueligheden er det med farver angivet, hvem der er *ansvarlige* for introduktionsplanens enkelte dele. De tiltag, som biskoppen er ansvarlig for, er angivet med grøn; provstens ansvarsområder med blå; uddannelseskonsulentens med gul, og FUVs område med grå. De(n) ansvarlige er ikke nødvendigvis identisk med den eller dem, der skal udføre opgaven.

Tidspunkt	Aktivitet	Ansvarlig	Sted og deltagere
<i>Bispeeksamen og ordination</i>		<i>Biskop</i>	<i>Stift</i>
Ved udnævnelse	Indplacering i forløb hos FUV	FUV	Elektronisk
<i>Indsættelse</i>		<i>Provst</i>	<i>Lokalt</i>
<i>Ved tiltrædelse</i>	<i>Kursus i "Person" 3 dage</i>	<i>Provst</i>	<i>It-kontoret</i>
<i>Første måned</i>	<i>Introsamtale med udpegning af mentor(er) og evt. indplacering i fagligt netværk under FUV</i>	<i>Provst</i>	<i>Lokalt ved provst, uddannelseskonsulent, præst og evt. biskop.</i>
<i>1-2 måneder</i>	<i>Forventningsafstemning med menighedsråd</i>	<i>Provst</i>	<i>Lokalt ved provst, præst, menighedsråd og evt. uddannelseskonsulent og biskop.</i>
<i>Fra 2-8 måneder</i>	<i>Vejledning ved mentor(er) ved minimum tre møder.</i>	<i>Uddannelseskonsulent og mentor(er)</i>	<i>Lokalt ved mentor(er) og præst</i>
<i>Fra 2-12 måneder</i>	<i>Kollegial sparring omkring religionspædagogik</i>	<i>Uddannelseskonsulent</i>	<i>Lokalt ved den af biskoppen udpegede samt præsten</i>
<i>Fra 2-12 måneder</i>	<i>Et hjemmessebesøg med efterfølgende kollegial sparring mhp. prædiken og liturgisk adfærd</i>	<i>Uddannelseskonsulent</i>	<i>Lokalt ved den af biskoppen udpegede samt præsten</i>
<i>Fra 2-12 måneder</i>	<i>Stiftsbaseret kursus for alle nyansatte i folkekirken på tværs af faggrupper</i>	<i>Biskop</i>	<i>Stift</i>
<i>Fra 2-12 måneder</i>	<i>Dagskursus vedrørende undervisning af børn og unge med særlige behov</i>	<i>FUV</i>	<i>Landsdækkende ved studielektor og præst</i>
<i>Ca. 5 måneder</i>	<i>Dagskursus i arbejdstilrettelæggelse</i>	<i>FUV</i>	<i>Landsdækkende ved studielektor og præst</i>
<i>Ca. 6 måneder</i>	<i>Uddannelseskonsulentens opfølgende besøg hos præsten vedrørende arbejdstilrettelæggelse.</i>	<i>Uddannelseskonsulent</i>	<i>Lokalt - ved uddannelseskonsulent og præst</i>
<i>Efter otte måneder</i>	<i>Første obligatoriske efteruddannelseskursus</i>	<i>FUV</i>	<i>Landsdækkende ved studielektor og præst</i>
<i>Fra 8-18 måneder</i>	<i>Vejledning ved mentor(er)</i>	<i>Uddannelseskonsulent og mentor(er)</i>	<i>Lokalt ved mentor(er) og præst</i>
<i>Efter senest 20 måneder</i>	<i>Andet obligatoriske efteruddannelseskursus</i>	<i>FUV</i>	<i>Landsdækkende ved studielektor og præst</i>
<i>Efter senest 20 måneder</i>	<i>Afrundingssamtale I</i>	<i>Provst</i>	<i>Lokalt ved provst, præst, en repræsentant fra menighedsrådet, lokal præstekollega og evt. biskop.</i>
<i>Efter senest 20 måneder</i>	<i>Afrundingssamtale II (afholdes i forlængelse af ovenstående samtale)</i>	<i>Provst</i>	<i>Lokalt ved provst, uddannelseskonsulent, præst og evt. biskop.</i>

Ud over disse minimumsforpligtelser har man som ansættelsesmyndighed lokalt mulighed for at tilrettelægge introduktionsforløbet alt efter præstens behov og derved særligt tage hensyn til præstens forudsætninger, stillingstypen og de ressourcer, der lokalt er til rådighed. Dette er ikke mindst en fordel, hvis præsten har en kvoteret stilling og/eller er funktionspræst.

Skemaet på næste side er et eksempel på, hvorledes en sådan udvidet introduktionsplan kan udarbejdes. Planen indeholder således både ordningens minimumskrav (jf. ovenfor) samt inspiration til, hvorledes minimumskravene i ordningen kan spille sammen med de tiltag, man i stift og provsti har valgt at udbygge ordningen med. En udbygget introduktionsplan giver præsten et samlet og kronologisk billede af alle aktørers funktion i introduktionsforløbet, ligesom det

samlede billede synliggøres for alle aktører – herunder menighedsråd og øvrige ansatte. Det gælder såvel præstekolleger som kolleger af anden faglighed. Endelig er den samlede introduktionsplan en hjælp til at tilrettelægge forløbet, så præsten ikke overbelastes eller at nogle tiltag forsvømmes.

Tidspunkt	Aktivitet	Ansvarlig	Sted og deltagere
<i>Bispeeksamen og ordination</i>		<i>Biskop</i>	<i>Stift</i>
Ved udnævnelse	Indplacering i forløb hos FUV	FUV	Elektronisk
<i>Indsættelse</i>		<i>Provst</i>	<i>Lokalt</i>
Ved tiltrædelse	<i>"Velkomstpakke", telefon, bolig etc. Præsentation af nærmeste kollegaer</i>	<i>Provst</i>	<i>Lokalt ved provst, præst og menighedsråd. Provst: Tildeling af IT-rettigheder, indflytningssyn, præsentation af organisation. Menighedsråd: Bolig, Indretning af kontor, PC, telefon mv.</i>
Ved tiltrædelse	<i>Kursus i "Person" 3 dage</i>	<i>Provst</i>	<i>It-kursus</i>
Første måned	<i>Introduktionssamtale med udpegning af mentor(er) og evt. indplacering i fagligt netværk under FUV (for præster ansat i særlige funktioner)</i>	<i>Provst</i>	<i>Lokalt ved provst, uddannelseskonsulent, præst og evt. biskop.</i>
Første måned	<i>Møde med kollegaer i team og provsti. Herunder præsentation af tillidsmand, og arbejdsmiljørepræsentant</i>	<i>Provst</i>	<i>Lokalt</i>
1-2 måneder	<i>Ved kvotestilling: udarbejdelse af regulativ</i>	<i>Biskop</i>	
1-2 måneder	<i>Besøg på provstikontoret, herunder introduktion til kørsels- og ferieindberetning</i>	<i>Provst</i>	<i>Provstikontoret. Provstisekretær, provst, præst evt. medlem af provstiuvalg.</i>
1-2 måneder	<i>Forventningsafstemning med menighedsråd</i>	<i>Provst</i>	<i>Lokalt ved provst, præst, menighedsråd og evt. uddannelseskonsulent og biskop.</i>
Fra 2-8 måneder	<i>Vejledning ved mentor(er) ved minimum tre møder.</i>	<i>Uddannelseskonsulent og mentor(er)</i>	<i>Lokalt ved mentor(er) og præst</i>
Fra 2-12 måneder	<i>Kollegial sparring omkring religionspædagogik</i>	<i>Uddannelseskonsulent</i>	<i>Lokalt ved den af biskoppen udpegede samt præsten</i>
Fra 2-12 måneder	<i>Et højmessebesøg med efterfølgende kollegial sparring mhp. prædiken og liturgisk adfærd</i>	<i>Uddannelseskonsulent</i>	<i>Lokalt ved den af biskoppen udpegede samt præsten</i>
Fra 2-12 måneder	<i>Stiftsbaseret kursus for alle nyansatte i folkekirken på tværs af faggrupper</i>	<i>Biskop</i>	<i>Stift</i>
Fra 2-12 måneder	<i>Dagskursus vedrørende undervisning af børn og unge med særlige behov</i>	<i>FUV</i>	<i>Landsdækkende ved studielektor og præst</i>
Ca. 5 måneder	<i>Dagskursus i arbejdstilrettelæggelse</i>	<i>FUV</i>	<i>Landsdækkende ved studielektor og præst</i>
Ca. 6 måneder	<i>Uddannelseskonsulentens opfølgende besøg hos præsten vedrørende arbejdstilrettelæggelse.</i>	<i>Uddannelseskonsulent</i>	<i>Lokalt - ved Uddannelseskonsulent og præst</i>
Fra 4 – 8 måneder	<i>Evt. øvrige kursusdage/netværk ved særlige uddannelsesbehov</i>	<i>Uddannelseskonsulent i samarbejde med FUV</i>	<i>Lokalt ved uddannelseskonsulent, provst og præst</i>
Efter otte måneder	<i>Første obligatoriske efteruddannelseskursus</i>	<i>FUV</i>	<i>Landsdækkende ved studielektor og præst</i>

<i>Fra 8-18 måneder</i>	<i>Evt. uddannelsesdage og netværk med andre nye præster i stiftet</i>	<i>Uddannelseskonsulent, evt. i samarbejde med FUV</i>	<i>Stift ved uddannelseskonsulent og præst</i>
<i>Ca. 12 måneder</i>	<i>MUS</i>	<i>Provst</i>	<i>Lokalt. Provst og præst</i>
<i>Fra 8-18 måneder</i>	<i>Vejledning ved mentor(er)</i>	<i>Uddannelseskonsulent og mentor(er)</i>	<i>Lokalt ved mentor(er) og præst</i>
<i>Efter senest 20 måneder</i>	<i>Andet obligatoriske efteruddannelseskursus</i>	<i>FUV</i>	<i>Landsdækkende ved studielektor og præst</i>
<i>Efter senest 20 måneder</i>	<i>Afrundingssamtale I</i>	<i>Provst</i>	<i>Lokalt ved provst, præst, en repræsentant fra menighedsrådet, lokal præstekollega og evt. biskop.</i>
<i>Efter senest 20 måneder</i>	<i>Afrundingssamtale II (afholdes i forlængelse af afrundingssamtale I)</i>	<i>Provst</i>	<i>Lokalt ved provst, uddannelseskonsulent, præst og evt. biskop.</i>

Bilag

Vokabular

Arbejdstilrettelæggelse

Arbejdstilrettelæggelse udbydes af FUV til alle nyansatte præster samlet fra flere stifter. Herefter følger stiftets uddannelseskonsulent op ved at besøge den nye præst på arbejdspladsen. Formålet er introduktion til gode arbejdsvaner

- tilrettelæggelsesredskaber
- kalenderbrug
- regulering af arbejdstid og fritid

Introduktionsplan

En oversigtsplan for de første 20 måneder med samtaler, kurser og møder for den nye præst

Fagbeskrivelse

Beskrivelse af hvert enkelt fags formål, emner og omfang på såvel pastoralseminarieuddannelsen som på de obligatoriske efteruddannelseskurser

Kompetenceprofil for præsteembedet

Kompetenceprofilen indgår sammen med uddannelsesplan inklusive fagbeskrivelser som forudsætninger for at planlægge og evaluere undervisningen

Samtaler

- **Logbogssamtale**
samtaler, der føres efter hver praktikperiode mellem studerende og lektor med udgangspunkt i den studerendes refleksioner i logbog under praktikperioden
- **Embedsafklarende samtale**
samtale, der føres mellem studerende, lektor og kontaktpolitikpræst ved semesterets afslutning m.h.p. afklaring af videre uddannelsesbehov samt drøftelse af embedssøgning og eventuelle udfordringer i forbindelse med varetagelse af embede. Samtalen er alene vejledende og munder ikke ud i noget skriftligt
- **Introduktionssamtale**
samtale, der føres ved tiltrædelse i første embede mellem ny præst, provst og uddannelseskonsulent vedrørende introduktionsforløbet
- **Afrundingssamtaler**
samtaler, der føres ved introduktionsforløbets afslutning mellem ny præst, provst og uddannelseskonsulent vedrørende videre uddannelsesbehov og ønsker og desuden suppleret med repræsentant for menighedsrådet om introduktionsforløbets afvikling.

Stillingstyper

- **Uddannelseskonsulent**
ansat i stiftet med ansvar for de uddannelsesmæssige aspekter af modtagelsen af nye præster
- **Studielektor**
stillingstype hos FUV, der angiver ansvar for et særligt uddannelsesområde. F.eks. "introduktion" d.v.s. både den obligatoriske efteruddannelse og overbindingen til den lokale introduktion
- **Mentor**
præst udpeget af biskop/provst til at forestå kollegial vejledning for den nye præst

Uddannelser

- **Pastoralseminarieuddannelsen**
Forløb på 14+5 uger, som udbydes i en sammenlignelig form i Aarhus og København. Deltagerne kaldes studerende, da der er tale om et længere uddannelsesforløb
- **Obligatorisk efteruddannelse**
Forløb for allerede uddannede nye præster fordelt på to uge-kurser. Deltagerne kaldes kursister, da der er tale om kortere kurser
- **Almene efteruddannelse**
Bred betegnelse for frivillig efteruddannelse gennem hele præstegerningen – herunder flere sammenhængende kurser. Deltagerne kaldes kursister, da der er tale om kortere kurser for allerede uddannede (præster m.fl.)

Uddannelsesplan for den forberedende og introducerende præsteuddannelse.

Plan over NY PRÆST bestående af præambel om den samlede uddannelses formål, fagbeskrivelser for fagene på pastoralseminarieuddannelsen og den obligatoriske efteruddannelse og en beskrivelse af introduktionsforløbets samvirke mellem FUVs uddannelsesudbud og den lokale modtagelse – herunder en præcisering af, hvem der har ansvaret for hvad og af tilsynets rolle

Formalia

Uddannelsesplanen er vedtaget af FUVs bestyrelse den 1. december 2017 med ikrafttrædelse den 1. januar 2018.

Uddannelsesplanen er udarbejdet af omlægningsudvalget: sekretær Lone Bagge, lektor Elmo Due, Anita Engdahl, Benedicte Præstholt, områdeleder for uddannelse Ulla Morre Bidstrup og rektor Hans Vium Mikkelsen.

Uddannelsesplanen er revideret i 2022 på baggrund af evaluering blandt ordningens brugere (nyansatte præster, uddannelseskonsulenter, provster, biskopper, FUV's faggrupper etc.)